

Головне управління Держпродспоживслужби
в Житомирській області

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо виконання низки норм та інструкцій для
убезпечення галузі бджільництва від отруєння бджіл
хімікатами**

Житомир-2020

Відповідно до статей 30 та 37 Закону України «Про бджільництво», фізичні та юридичні особи, які застосовують засоби захисту рослин для обробки медоносних рослин, зобов'язані не пізніше ніж за три доби до початку обробки через засоби масової інформації попередити про це пасічників, пасіки яких розташовані на відстані до десяти кілометрів від оброблюваних площ. При цьому повідомляється дата обробки, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату.

У випадку загибелі бджіл від пестицидів, розмір нанесених збитків встановлюється комісією, що створюється місцевими органами виконавчої влади. Комісія, до складу якої обов'язково включається ветеринарний лікар, розслідує обставини на місці, складає акт із зазначенням винних осіб, надсилає проби загиблих бджіл на експертизу до державної лабораторії ветеринарної медицини протягом однієї доби з часу їх відбору, а у випадку труднощів із відправкою - впродовж 2-3 діб, за умови зберігання проб у холодильнику, та встановлює розмір заподіяної шкоди. За результатами експертизи акт комісії пред'являється потерпілій стороні і суб'єкту, який заподіяв шкоду.

Пунктом 7 Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруень бджіл, затвердженої наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини від 30.01.2001 № 9, передбачено інформування власників пасік за три доби до хімообробок із зазначенням застосовуваного отрутохімікату щодо місця (у радіусі 7 км), часу і способу проведення обробки, указується час ізоляції бджіл. Обробки проводять у період відсутності льоту бджіл у ранкові або вечірні години. Не допускають обробку квітучих медоносів і пилконосів під час масового льоту бджіл.

Згідно з підпунктом 5.26 пункту 5 Державних санітарних правил авіаційного застосування пестицидів і агрохімікатів у народному господарстві України забороняється проведення авіаційних обробок пестицидами всіх груп токсичності з метою боротьби з шкідниками та хворобами сільськогосподарських культур, лісових та інших угідь, які розташовані ближче:

а) 5 км від місця постійного перебування медоносних пасік;

б) 2 км від рибогосподарських водойм, відкритих джерел водопостачання, місць випасу домашніх тварин, об'єктів природно-заповідного фонду (заповідників, національних парків, ботанічних і зоологічних заказників і т. п.);

в) 1 км від населених пунктів, тваринницьких і птахівничих ферм, а також посівів сільськогосподарських культур, які вживаються в їжу без термічної обробки, садів, виноградників і місць проведення інших сільськогосподарських робіт.

Відповідно до статті 38 Закону України «Про бджільництво» порушення законодавства в галузі бджільництва тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законами України.

Зокрема, відповідальність за порушення законодавства в галузі бджільництва несуть особи, винні у:

1) неповідомленні (приховуванні) або наданні неправдивої інформації про виникнення загрози бджолам при застосуванні засобів захисту рослин;

2) порушенні технології вирощування рослин сільськогосподарського та іншого призначення, що призвело до погіршення умов у ареалах розселення бджіл.

Важлива особиста відповідальність самих виробників. І ми про це неодноразова наголошували під час численних нарад та засідань з представниками профільних асоціацій та спілок.

По-друге, керівники головних управлінь агропромислового розвитку областей мають узгодити з товаровиробниками плани графіки застосування пестицидів і агрохімікатів в розрізі районів.

Також важливим є інформування власників пасік через засоби масової інформації щодо застосування пестицидів та агрохімікатів на території району.